

Religiozita na Slovensku

teologicko-sociologická reflexia

Dr. theol. Jozef Žuffa

„Kontext viery“ na Slovensku

- „...Vzhľad oblohy viete posúdiť, a znamenia časov neviete?!“ (Mt 16, 2)
- Teologická reflexia religiozity pomocou sociologickej metódy
- Viacero výskumov: Religiozita Slovákov (Prof. Matulník, Prof. Csontos), Štúdia Aufbruch (Pastorálne fórum - Viedeň)

Štúdia Aufbruch

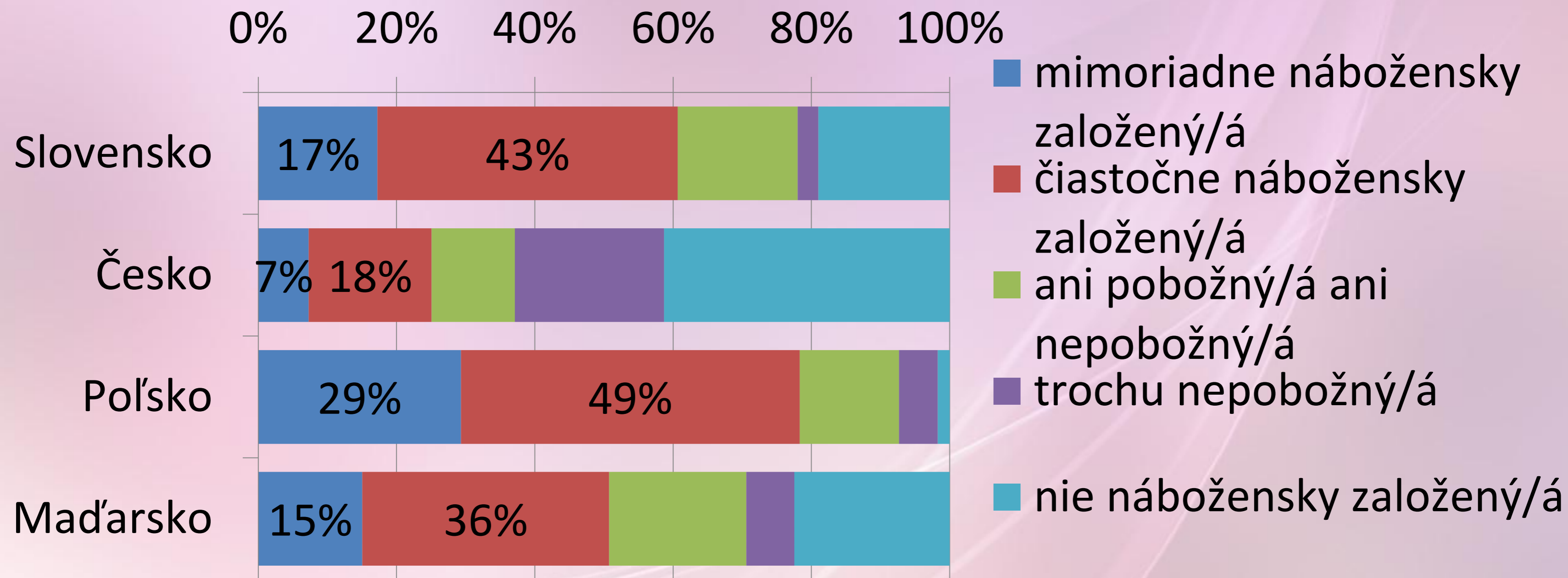
- realizovaná v 14. krajinách východnej a strednej Európy
- Dve etapy: 1997, 2007
- Tri skúmané dimenzie:
 - osobná religiozita
 - obsahy viery
 - vzťah k Cirkvi

Osobná religiozita

- Ako nábožensky založení sa vnímajú ľudia?
- Nakoľko im dáva viera útechu a silu?
- Ako často sa modlia alebo túži po tichu a rozjímaní?
- Aké dopady má religiozita na konkrétneho človeka a jeho profánny život?

Osobná religiozita – subjektívne hodnotenie

Odhládnuv od toho, či náboženské predpisy dodržiavate alebo nie, povedali by ste o sebe, že ste...

Osobná religiozita – očakávania o 10 rokov

- O desať rokov budú ľudia:
 - viac veriaci
 - menej veriaci
 - rovnako veriaci
- **Maďarsko:** približne rovnaký počet pre všetky tri odpovede
- **Česko a Slovensko** skeptickejšie: až polovica populácie si myslí, že o 10 rokov budeme mať menší počet veriacich
- **Poľsko:** náboženský skeptici - 70% (menej veriacich)

Obsahy viery

Obsahová stránka osobnej religiozity:

- viera v osobného kresťanského Boha,
- súhlas s článkami viery.

Obsahy viery

Ktorá z výpovedí opisuje najlepšie vaše presvedčenie?

0% 20% 40% 60% 80% 100%

Slovensko

37%

24%

Česko

12%

11%

Poľsko

66%

20%

Maďarsko

25%

22%

- viem, že Boh existuje, nemám v tom žiadne pochybnosti
- napriek tomu, že mám pochybnosti, verím v Boha
- niekedy verím v Boha, niekedy nie
- neverím v osobného Boha, ale vo vyššiu silu
- neviem, či Boh existuje
- neverím v Boha

Obsahy viery

Viera v ...

(Slovensko)

Vzťah k cirkvi

Vzťah osobnej religiozity ku cirkvi:

- náboženská príslušnosť,
- členstvo v cirkvi,
- účasť na bohoslužbách,
- dôvera v cirkev,
- očakávania od cirkvi.

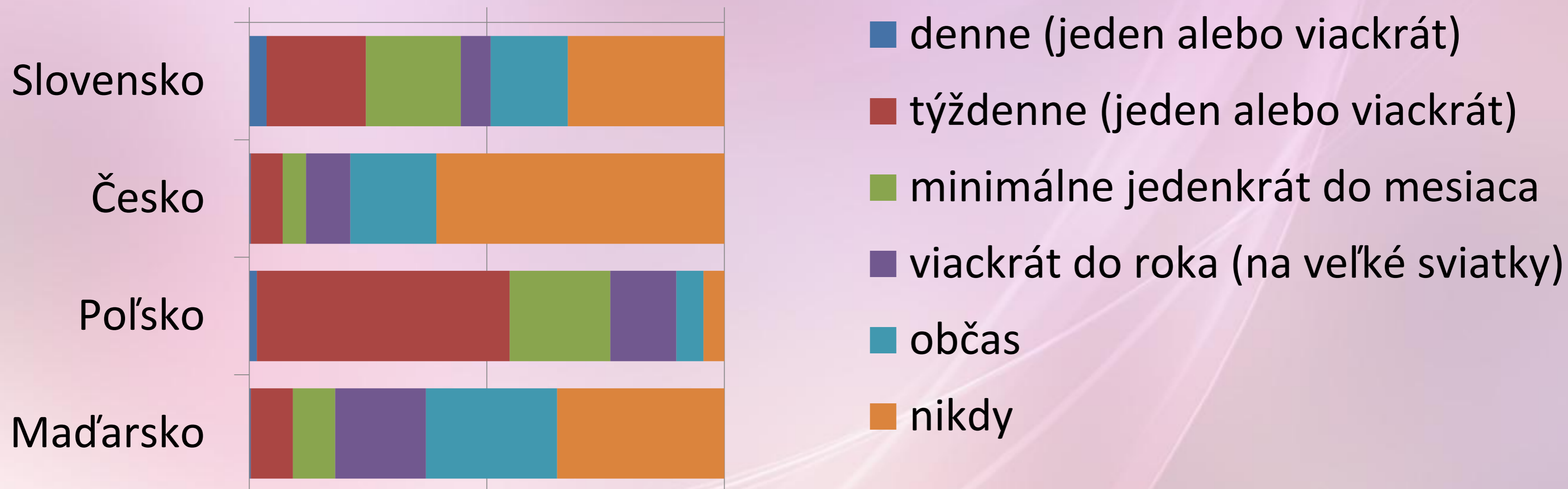
2007	rímsko- kat.	grécko- kat.	Pravos- lávni	Protes- tanti	Mosli- movia	nepatria nikam
Poľsko	88,6	0,3	0,3	0,4	0,0	10,4
Chorvátsko	73,4	0,1	1,2	0,4	0,8	24,2
Slovensko	70,0	4,1	0,6	9,1	0,0	16,2
Slovinsko	60,4	0,1	0,8	0,9	1,9	36,0
Maďarsko	36,7	1,6	0,0	12,4	0,0	49,3
Česko	16,6	0,0	0,2	1,0	0,0	82,2
Vých. Nemecko	5,5	0,0	0,2	21,6	0,9	71,7
Ukraina	1,8	5,9	34,9	1,4	0,3	55,6
Bielorusko	6,3	0,1	45,3	0,4	0,3	47,6
Rumunsko	10,7	1,1	77,9	7,4	0,2	2,7
Bulharsko	0,9	0,1	80,6	1,1	13,4	3,9

Vzťah k cirkvi

Ako často navštevujete bohoslužby v kostole?

(Aufbruch 2007, Slovensko, krajiny V4)

0% 50% 100%

... podporovali dobré medziľudské vzťahy

... dávali duchovnú útechu

... vychovávali ľudí k vzájomnej úcte

... vychovávali ľudí k pomoci trpiacim

... vychovávali k viere

... viedli ľudí k zmieru

... sa zasadzovali za morálku

... zmierňovali chudobu

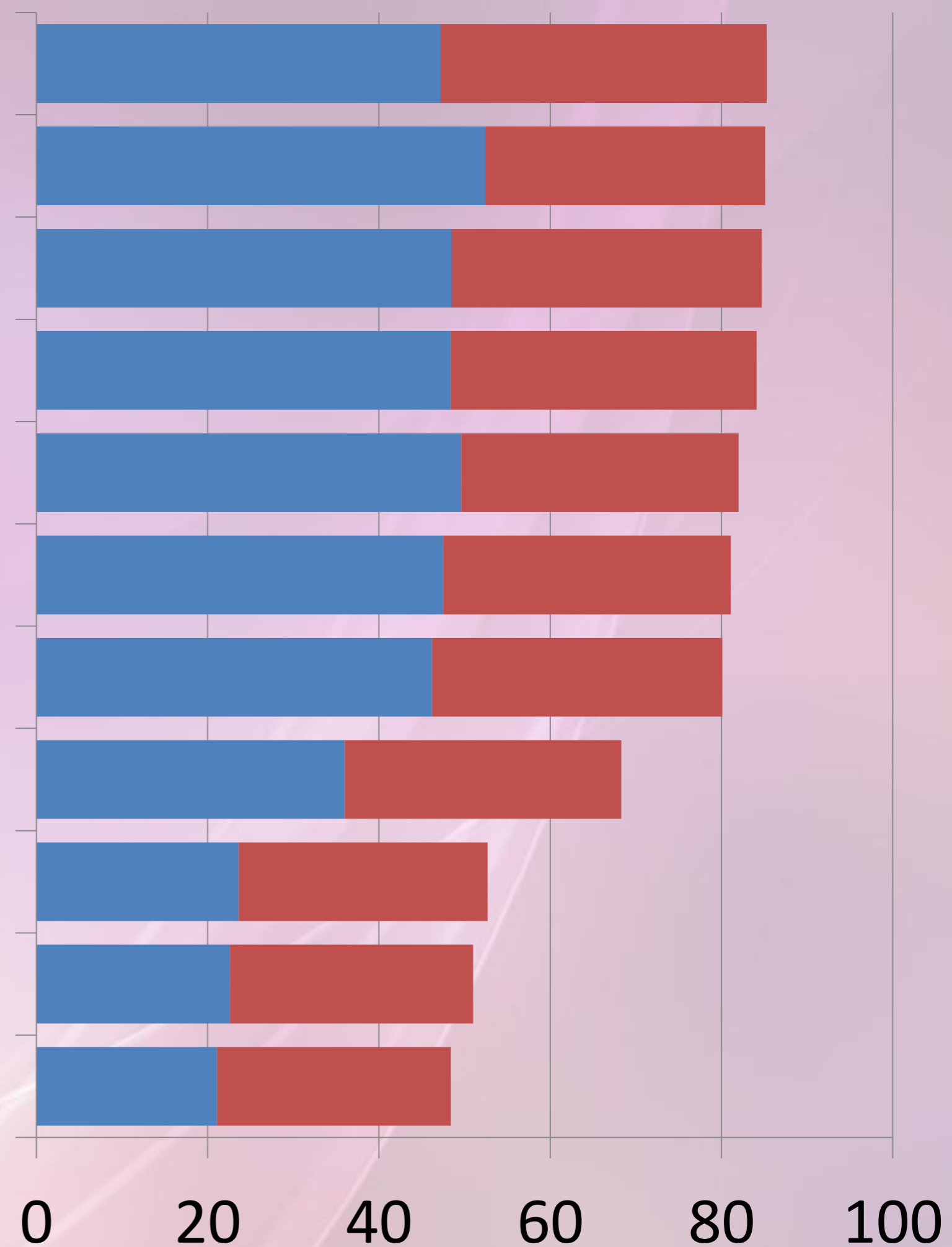
... posilňovali národné povedomie

... sa zúčastňovali verejného života obce

... zaujímali stanov. k spol. otázkam

úplne súhlasia

súhlasia

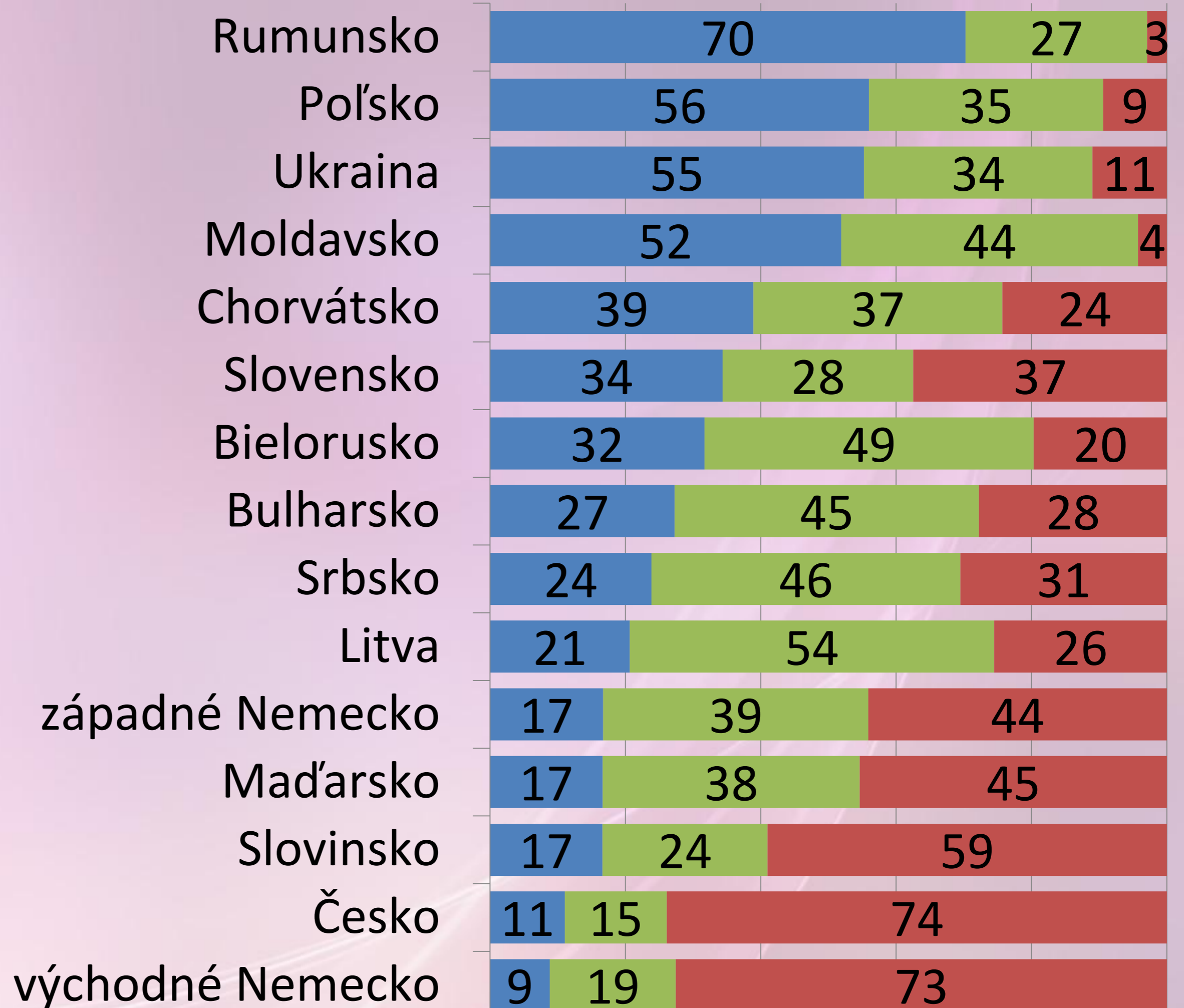

Typológia religiozity

- Tvorba typov – klastrová analýza (sprehľadnenie dát)
- v každej z troch dimenzií religiozity je možné hľadať ľudí s podobnými znakmi a vytvoriť typy, ktoré ich spájajú
- Aufbruch - tri typy opisujúce religiozitu ľudí:
 - ortodoxne-religiózní**
 - kultúrno-religiózní**
 - sekulárni**

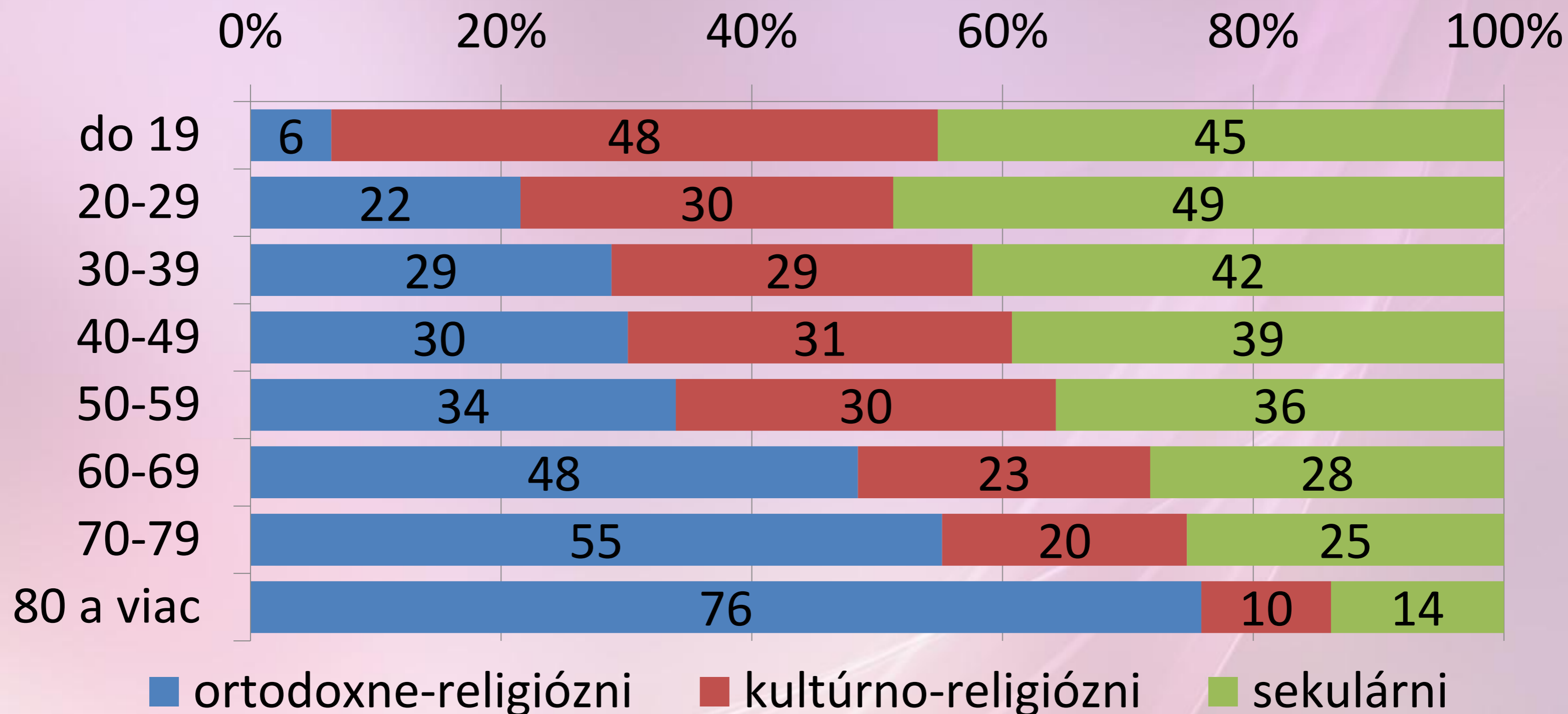
Typológia religiozity

- ortodoxne-religiózní
- kultúrno-religiózní
- sekulárni

Typológia religiozity

Podľa veku (Slovensko)

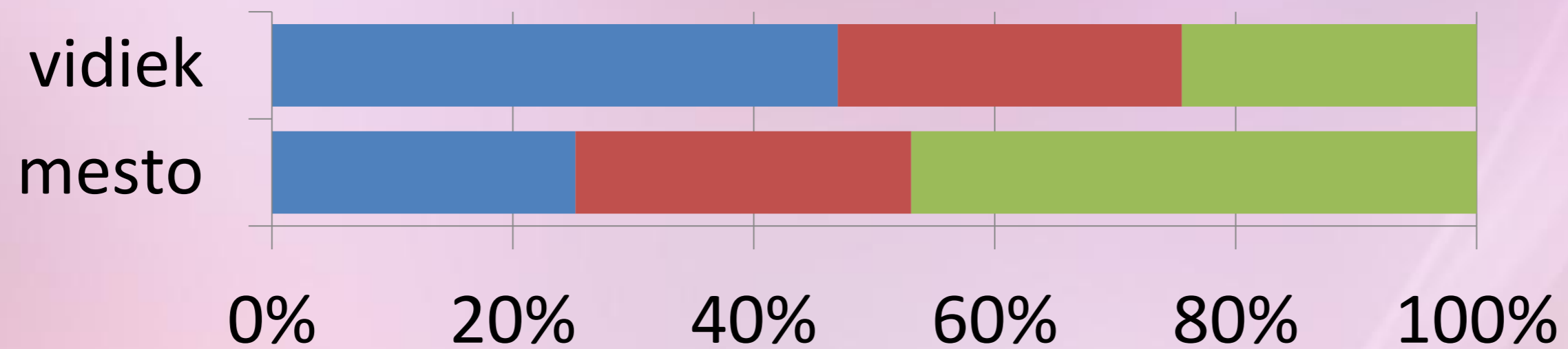
Typológia religiozity

Podľa rodinného stavu (Slovensko)

Typológia religiozity

Podľa bydliska (Slovensko)

Cirkev – „agentúra nádeje“

- Rozvoj prístupov a služieb pre ľudí,
ktorí už alebo zatiaľ
neočakávajú pomoc od učenia a postojov Cirkvi